

Міністерство освіти і науки України

Державний заклад
«Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»
кафедра політичних наук і права
Центр соціально-політичних досліджень «Politicus»

**X ВСЕУКРАЇНСЬКА
НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ**

**СУЧАСНА УКРАЇНСЬКА
ДЕРЖАВА:
ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ
ТА ШЛЯХИ МОБІЛІЗАЦІЇ РЕСУРСІВ**

30 квітня 2026 р.

м. Одеса

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД
«ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО»
КАФЕДРА ПОЛІТИЧНИХ НАУК І ПРАВА
ЦЕНТР СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ «POLITICUS»**

**X ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ
з міжнародною участю**

**СУЧАСНА УКРАЇНСЬКА ДЕРЖАВА:
ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ ТА ШЛЯХИ
МОБІЛІЗАЦІЇ РЕСУРСІВ**

30 квітня 2026 року

м. Одеса

УДК 321(477)(063)

DOI: <https://doi.org/10.24195/UkrainianState2026-10>

*Рекомендовано до друку Вченою радою Університету Ушинського
(протокол від 28 травня 2026 року № 14)*

Сучасна українська держава: вектори розвитку та шляхи мобілізації ресурсів : матеріали X Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю, м. Одеса, 30 квітня 2026 року. Одеса : ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», Центр соціально-політичних досліджень «Politicus», 2026. 583 с.

Рецензенти:

Кокорев О. В., доктор політичних наук, доцент, в.о. завідувача кафедри журналістики, соціальних комунікацій і ІТ-права Державного університету Інтелектуальних технологій і зв'язку.

Петінова О. Б., доктор філософських наук, професор, професор кафедри філософських і соціологічних студій та соціокультурних практик ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Організаційний комітет конференції:

Наумкіна С. М. – доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Музиченко Г. В. – проректор з наукової роботи, доктор політичних наук, професор, професор кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Гедікова Н. П. – доктор політичних наук, професор, професор кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Проноза І. І. – кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Каменчук Т. О. – кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Таску-Ставре М. – доктор політичних наук, професор, професор Бухарестського університету (Румунія);

Хевцуріані А. – доктор наук у сфері міжнародних відносин, професор факультету права та міжнародних відносин, Грузинський технічний університет (Грузія).

У збірнику матеріалів X Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Сучасна українська держава: вектори розвитку та шляхи мобілізації ресурсів» представлено результати наукових досліджень науково-педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти, молодих науковців та практиків із вітчизняних і зарубіжних закладів вищої освіти та наукових установ, об'єднаних прагненням до осмислення актуальних викликів державотворення, суспільного розвитку та післявоєнної відбудови України.

Матеріали збірника охоплюють широкий спектр актуальних проблем сучасної політичної, правової, економічної та соціогуманітарної науки. У наукових доповідях і дослідженнях висвітлено питання розвитку та модернізації політичних інститутів і процесів сучасної держави, правових та економічних механізмів відбудови України, інформаційної безпеки та протидії гібридним загрозам в умовах глобальних трансформацій. Значну увагу приділено філософським засадам державотворення, соціальним практикам і менеджменту соціокультурного розвитку, а також питанням євроінтеграції, транскордонної співпраці, міжнародних партнерств і регіональних стратегій сталого розвитку в умовах сучасних політичних та соціальних змін.

Збірник відображає високий рівень наукової дискусії та міждисциплінарного підходу до аналізу суспільно-політичних процесів, сприяє розвитку наукової комунікації та міжінституційної співпраці. Матеріали конференції становлять практичний і науковий інтерес для дослідників, викладачів, здобувачів освіти, представників органів державної влади, місцевого самоврядування та фахівців у сфері політичних, правових, економічних і соціогуманітарних наук.

Матеріали подано в авторській редакції. За зміст та достовірність наведених фактів, цитат і даних відповідальність несуть автори.

Пономаренко Юрій	ІНСТРУМЕНТИ ГРОМАДСЬКОГО КОНТРОЛЮ У СФЕРІ ПУБЛІЧНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА В УМОВАХ ПІСЛЯВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ	198
Попова Діана	ПІДПРИЄМНИЦТВО У ВОЄННИЙ ЧАС: АДАПТАЦІЯ, ЦИФРОВІЗАЦІЯ ТА РЕЛОКАЦІЯ БІЗНЕСУ	202
Рибак Андрій	ПРЕЗУМПЦІЯ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ДЕРЖАВИ У ПРАКТИЦІ ЄСПЛ ЩОДО ЗНИКНЕНЬ, НЕЗАКОННИХ ЗАТРИМАНЬ ТА СМЕРТЕЙ У ЗОНІ ЗБРОЙНОГО КОНФЛІКТУ	205
Рожко Ілона Герасимович В.	АЛЬТЕРНАТИВНІ МЕТОДИ УТИЛІЗАЦІЇ РОСЛИННИХ РЕШТОК У КОНТЕКСТІ ДОТРИМАННЯ ЕКОЛОГІЧНОГО ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ	209
Сафонов Олександр	ЕКОНОМІЧНІ МЕХАНІЗМИ РОЗВИТКУ І ВІДБУДОВИ УКРАЇНИ В СФЕРІ АПК	212
Слободяник Тетяна, Шевченко Захар	РОЛЬ КОРПОРАТИВНОГО ПРАВА У ДОСЯГНЕННІ ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ООН: УКРАЇНСЬКИЙ КОНТЕКСТ	214
Старченко Анастасія Кириченко Сергій	ВНУТРІШНІЙ ПОТЕНЦІАЛ УКРАЇНИ ЯК ОСНОВА ФІНАНСУВАННЯ ПІСЛЯВОЄННОЇ ВІДБУДОВИ	217
Тимирязнова Марія	ТІНЬОВА ЕКОНОМІКА В УКРАЇНІ ТА ЇЇ ЗМІНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	221
Ткаченко Катерина, Бобокал Олена	РОЛЬ МОЛОДІ У ФОРМУВАННІ ПРАВОВОЇ КУЛЬТУРИ СУЧАСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ	224
Товпига Карина Ковбан Андрій	РЕКВІЗИЦІЯ ТА КОНФІСКАЦІЯ ЯК ПІДСТАВИ ПРИПИНЕННЯ ПРАВА ВЛАСНОСТІ	227
Тритяк Марія Шевчук Вікторія	ДОКАЗИ ТА ДОКАЗУВАННЯ У ЦИВІЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ УКРАЇНИ: ПОНЯТТЯ, ВИДИ ТА ПРОБЛЕМИ СУДОВОЇ ПРАКТИКИ	230
Чайка Тетяна	ЕКОНОМІЧНІ НАСЛІДКИ ЗАМІНУВАННЯ ТЕРИТОРІЙ І ПРОБЛЕМИ МОБІЛІЗАЦІЇ РЕСУРСІВ ДЛЯ ВІДБУДОВИ УКРАЇНИ	232
Чалик Вадим, Чернишева Софія	СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТОК АДМІНІСТРАТИВНОЇ ЮСТИЦІЇ В УКРАЇНІ: НОРМАТИВНО-ПРАВОВИЙ ВИМІР У КОНТЕКСТІ СУЧАСНИХ НАУКОВИХ ВИКЛИКІВ	236
Чемерисов Олександр	ШЛЯХИ ПОДОЛАННЯ ЗАКОНОДАВЧИХ ДЕСТРУКТОРІВ ІНВЕСТУВАННЯ В КОНТЕКСТІ ПІСЛЯВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ	239
Чернишева Софія	КРИМІНАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЮРИДИЧНИХ ОСІБ: ПЕРСПЕКТИВИ ТА ОБМЕЖЕННЯ	243
Фролов Михайло, Чернишева Софія	НОТАРІУС ЯК СУБ'ЄКТ ФІНАНСОВОГО МОНІТОРИНГУ: ОБОВ'ЯЗКИ ТА РИЗИКИ	246
Яголковська Єлизавета Шевчук Вікторія	НЕДІЙСНІСТЬ ПРАВОЧИНІВ У ЦИВІЛЬНОМУ ПРАВІ УКРАЇНИ: ПІДСТАВИ, ПРАВОВІ НАСЛІДКИ ТА СУДОВА ПРАКТИКА	250
Korohodova Olena Chernenko Natalya Hlushchenko Yaroslava	COMMUNITY RESILIENCE IN CRISIS AND MIGRATION CHALLENGES: INTEGRATING INTERNATIONAL TRANSFORMATIONAL DIMENSIONS	252

розповсюдження зброї масового знищення : Закон України від 06.12.2019 р. № 361-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/361-20#Text> (дата звернення: 17.04.2026)

5. Чижмарь К. І., Гаєвський І. М. Ч - 59 Фінансовий моніторинг в світлі нотаріальної діяльності [Текст]: Методичні матеріали. Київ : «Видавництво «Центр учбової літератури», 2020. 87 с. URL: <https://jurkniga.ua/contents/finansoviy-monitoring-v-svitli-notarialnoyi-diyalnosti.pdf?srsId=AfmBOoo3OVPMXEb42gYxnMjovPzYcW2grllkonjEUYA8xn588puFdW> (дата звернення: 17.04.2026)

Яголковська Є. О.,
Курсант 201 взводу
навчально-наукового інституту підготовки фахівців для підрозділів
кримінальної поліції Національної поліції України ОДУВС
Шевчук В. В.,
старший викладач кафедри загальноправових дисциплін
Одеський державний університет внутрішніх справ,
м. Одеса, Україна

НЕДІЙСНІСТЬ ПРАВОЧИНІВ У ЦИВІЛЬНОМУ ПРАВІ УКРАЇНИ: ПІДСТАВИ, ПРАВОВІ НАСЛІДКИ ТА СУДОВА ПРАКТИКА

Інститут недійсності правочинів є одним із ключових у системі Цивільне право України, оскільки забезпечує стабільність цивільного обороту та захист прав його учасників. Правове регулювання відповідних відносин здійснюється нормами Цивільний кодекс України, зокрема статтями 202–236, які визначають поняття правочину, вимоги до нього, підстави недійсності та правові наслідки [1]. Відповідно до ст. 202 ЦК України правочином є дія особи, спрямована на набуття, зміну або припинення цивільних прав та обов'язків. Загальні вимоги до правочину закріплені у ст. 203 ЦК України, а їх недодержання є підставою недійсності відповідно до ст. 215 ЦК України [1]. До таких вимог належать законність змісту правочину, наявність цивільної дієздатності сторін, вільне волевиявлення, відповідність внутрішній волі та дотримання форми правочину [2, с. 112].

Класифікація правочинів на нікчемні та оспорювані має принципове значення для правозастосування. Нікчемні правочини є недійсними з моменту їх вчинення незалежно від рішення суду, тоді як оспорювані можуть бути визнані недійсними лише судом [1]. Такий підхід дозволяє визначити належний спосіб захисту порушеного права та процесуальний порядок його реалізації. Особливе місце займають правочини з вадами волевиявлення, передбачені статтями 229–233 ЦК України. До них належать правочини, вчинені під впливом помилки, обману, насильства або тяжких обставин [1]. Як зазначає Р. А. Майданик, вирішальним є встановлення істотності впливу відповідних факторів на формування волі особи, а не сам факт їх існування [2, с. 142]. Правові наслідки недійсності правочину визначені ст. 216 ЦК України і мають реституційний характер. Основним наслідком є двостороння реституція, що означає повернення сторонами всього отриманого за правочином. У разі неможливості повернення в натурі застосовується відшкодування вартості [1; 3, с. 78]. Крім того, винна сторона зобов'язана відшкодувати завдані збитки, що свідчить про поєднання реституційних та відповідальницьких елементів у межах цього інституту [4, с. 201].

Важливим є положення ст. 236 ЦК України, відповідно до якого недійсний правочин є таким з моменту його вчинення, тобто не створює юридичних наслідків із самого початку [1]. Це положення має значення для визначення правового статусу сторін після визнання правочину недійсним. Суттєву роль у застосуванні норм відіграє судова практика. Верховний Суд у своїх рішеннях неодноразово наголошував, що для визнання правочину недійсним необхідно встановити не лише формальне порушення норм закону, а й факт порушення прав чи інтересів особи [5]. Крім того, суд підкреслює необхідність дослідження реального змісту правочину та врахування принципу добросовісності, закріпленого у ст. 3 ЦК України [1; 6, с. 58]. Окремою проблемою є зловживання правом на оспорювання правочинів, що проявляється у спробах уникнути виконання зобов'язань. У таких випадках суди застосовують принцип добросовісності та відмовляють у задоволенні позовів [5]. Це свідчить про посилення ролі загальних засад цивільного права у правозастосовній діяльності.

У науковій літературі інститут недійсності правочинів розглядається як засіб забезпечення законності цивільного обороту. Зокрема, І. В. Спасибо-Фатєєва підкреслює його превентивну функцію, яка полягає у стимулюванні сторін дотримуватися вимог закону на стадії укладення правочину [3, с. 78].

Таким чином, недійсність правочинів є складним правовим інститутом, що поєднує норми матеріального права, судову практику та наукові підходи. Його

ефективне застосування залежить від правильного встановлення підстав недійсності, належного доказування та дотримання принципів цивільного права.

Література:

1. Цивільний кодекс України : Закон України від 16.01.2003 № 435-IV.
2. Майданик Р. А. *Цивільне право України. Загальна частина* : підручник. Київ : Алерта, 2019. 472 с.
3. Спасибо-Фатєєва І. В. *Недійсність правочинів у цивільному праві України* : монографія. Харків : Право, 2017. 256 с.
4. Дзера О. В. *Цивільне право України* : підручник. Київ : Юрінком Інтер, 2018. 864 с.
5. Верховний Суд. *Практика застосування норм щодо недійсності правочинів : узагальнення судової практики*. Київ, 2020.
6. Кузнєцова Н. С. *Принципи цивільного права України* : монографія. Київ : Юрінком Інтер, 2020. 320 с.

Korohodova Olena

PhD in Economics, Associate Professor,
Associate Professor of the Department of International Economics,
Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute,

Chernenko Natalya

PhD in Economics, Associate Professor,
Associate Professor of the Department of International Economics,
Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute,

Hlushchenko Yaroslava

PhD in Economics, Associate Professor,
Associate Professor of the Department of International Economics,
Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute,
Kyiv, Ukraine

COMMUNITY RESILIENCE IN CRISIS AND MIGRATION CHALLENGES: INTEGRATING INTERNATIONAL TRANSFORMATIONAL DIMENSIONS

Acknowledgment: The research was carried out within the framework of the research project (State Registration No. 0126U003572) funded by the Ministry of Education and Science of Ukraine as part of international scientific and technological

Наукове видання

Сучасна українська держава: вектори розвитку та шляхи мобілізації ресурсів : матеріали X Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю, м. Одеса, 30 квітня 2026 року. Одеса : ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», Центр соціально-політичних досліджень «Politicus», 2026. 583 с.

Опубліковано в авторській редакції